

Dynamics of average method, which is offered for consideration, has the ability to be generalized and extended to a wide class of processes. However, it is offered to consider a particular example of dynamics of average method application's result, because so far this method has not been applied for forecasting of financial stability in the future.

This method has not been used in the economy before. The results obtained by the method of dynamics makes possible to determine the average probability of enterprises' financial stability presence in each of the possible statuses and based on these data to continue to shape development strategy.

KEYWORDS: DYNAMICS OF AVERAGE METHOD, FINANCIAL STABILITY, STRATEGY, FUNCTION OF TIME, GRAPH OF CONDITIONS.

РЕФЕРАТ

Троцюк Т.С. Применение метода динамики средних в управлении финансовой устойчивостью предприятий. / Татьяна Сергеевна Троцюк // Вестник НТУ. – К.: НТУ. – 2012. – Вып. 26.

В статье предлагается к рассмотрению использование метода динамики средних для управления финансовой устойчивостью предприятий. Для характеристики финансовой ситуации можно выделить пять состояний финансовой устойчивости: абсолютный, нормальный, неустойчивый, предкризисный, кризисный. Причем со временем она обладает способностью переходить из одного состояния в другое. Рассмотрение финансовой устойчивости предприятия как функции времени предполагает ее способность изменяться во времени под влиянием многих факторов внутренней и, особенно, внешней среды.

Основной целью данной статьи является применение метода динамики средних, который позволяет определить время пребывания финансовой устойчивости в том или ином состоянии, что позволит в будущем построить стратегию, ориентируясь на то состояние, в котором по данному методу финансовая устойчивость предприятия будет находиться дольше.

Метод динамики средних, который предлагается к рассмотрению, имеет способность быть обобщенным и распространенным на широкий класс процессов. Однако, поскольку до этого времени данный метод не применялся для прогнозирования состояния финансовой устойчивости в будущем, предлагается рассмотреть на конкретном примере результат от применения метода динамики средних.

До этого времени данный метод не использовался в экономике. Полученные результаты с помощью метода динамики средних дают возможность определить вероятности нахождения финансовой устойчивости предприятия в каждом из возможных состояний и на основе этих данных в дальнейшем формировать стратегии развития предприятия.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: МЕТОД ДИНАМИКИ СРЕДНИХ, ФИНАНСОВАЯ УСТОЙЧИВОСТЬ, СТРАТЕГИЯ, ФУНКЦИЯ ВРЕМЕНИ, ГРАФ СОСТОЯНИЙ.

УДК 330.

ЗОВНІШНІ ТА ВНУТРІШНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Хмелевський М.О., кандидат економічних наук
Цюман Є.С.

Постановка проблеми. Однією з суттєвих проблем підприємств дорожньої галузі є недофінансування, що в цілому призводить до неефективного використання ресурсів, не сприяє розвитку підприємств. Треба звернути увагу, що рушіями сталого зростання є постійне накопичення факторів виробництва, знань і технологій. Через це набуває актуальності таке питання, як активізація інвестиційної діяльності на підприємствах дорожньої галузі з метою забезпечення економічного розвитку підприємств дорожньо-будівельної галузі та підвищення кваліфікації працівників. Збільшення інвестицій сприятимуть підвищенню інвестиційного потенціалу дорожньо-будівельних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, що пов'язані з інвестиційною привабливістю підприємств висвітлені у працях як вітчизняних, так і іноземних науковців – І.О. Бланк, О.С.Іванілов, А.П. Гайдуцький, В.В. Бочаров та інших. Також дослідженню питань щодо підвищення

та оцінювання інвестиційної привабливості підприємства присвячені праці багатьох вчених, таких як: Ю.Блех, Д.Линей, С.Брю, В.Ковалев, О.Коюда, В.Савчук, І.Яремчук.

Метою даної статті є визначення значимості факторів на інвестиційну привабливість дорожньо-будівельних підприємств для концентрації уваги на найвпливовіших, покращення та прискорення процесу залучення інвестицій.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день поняття інвестиційної привабливості є до кінця не визначеним та багатограним. Науковці, що вивчали інвестиційну привабливість та питання пов'язані з нею не мають однозначної думки щодо класифікації факторів впливу, тому що використовують різні підходи до вивчення цього питання та висвітлюють різні аспекти інвестиційної привабливості. Одні розглядають інвестиційну привабливість з точки зору ефективності, інші – як порівняльний показник.

Проаналізувавши підходи науковців, що займалися цим питанням, узагальнено інвестиційну привабливість підприємств можна представити як сукупність певних факторів, об'єктивних ознак, що вказують на здатність конкретного підприємства щодо залучення коштів (ресурсів) та ефективного їх використання.

Ефективність інвестування дорожньої галузі України залежить від багатьох факторів. Тому необхідним є створення умов, які сприяли б залученню інвестицій у вітчизняні підприємства та Україну в цілому. Сюди слід віднести взаємовигідні можливості отримання банківських кредитів для здійснення будівництва автомобільної дороги, надання пільгових цільових кредитів за рахунок державного бюджету. Це і надання фінансових ресурсів за рахунок тимчасово вільних коштів страхових компаній, грошових вкладів населення, позики під гарантії держави. Це також звільнення від орендної плати за користування земельною ділянкою для здійснення будівництва автомобільної дороги та надання певних переваг щодо сплати загальнодержавних податків і зборів. Такі умови сприятимуть привабленню приватного капіталу у дорожнє господарство України.

При достатньому фінансовому забезпеченні дорожньої галузі можливим стає впровадження нових технологій, застосування сучасних якісних матеріалів при будівництві нових доріг. З метою забезпечення довговічності та підвищення споживчих властивостей у галузі широко застосовуватимуться нові технології та матеріали, які дозволять широко та якісно ремонтувати існуючі дорожні покриття [1]. Інвестиційна діяльність України повинна бути більш сконцентрована та всебічно сприяти покращенню інвестиційного клімату нашої держави. Інвестиційний клімат країни – система правових, економічних і соціальних умов інвестиційної діяльності в країні, що істотно впливають на прибутковість інвестицій і рівень інвестиційних ризиків. Комплекс чинників, що визначають інвестиційний клімат, можна поділити на три групи.

Інституційні: внутрішня і зовнішня політична стабільність, національне законодавство в цілому і політика держави щодо іноземних інвестицій, господарське і фінансове право, міцність державних інститутів, менталітет, ступінь державного втручання в економіку, культура.

Економічні: загальна характеристика економіки, ємність фондового ринку, характеристика банківської сфери, стабільність національної валюти, ринкова та інвестиційна інфраструктура, інформаційна відкритість і традиційність, податки і тарифи, вартість робочої сили, доступ до факторів виробництва.

Соціально-психологічні: соціальний рівень розвитку суспільства, рівень кваліфікаційної підготовки робочої сили, доступ до факторів виробництва.

До причин, які мають негативний вплив на здатність залучення інвестицій можна віднести такі: незбалансованість економіки, недостатньо гнучка податкова система, неконвертованість національної валюти, низька культура праці, невідповідність організаційних управлінських форм світовим. Зростання іноземного інвестування, також залежить від економічної ситуації, а саме від загального стану економіки, становище у валютній, фінансовій та кредитних сферах, митний режим та режим використання робочої сили стійкість валютного курсу, податкові ставки та пільги тощо. Також інвестор приділяє увагу чинному законодавству в галузі захисту інвестицій, сукупності правових актів, які відображають державну політику щодо капіталовкладень з-за кордону.

Розглянуті чинники, що мають сприятливий або несприятливий вплив не тільки на інвестиційний клімат країни, також є факторами, що впливають на розвиток та інвестиційну привабливість українських дорожньо-будівельних підприємств. Розглядаючи мікросередовище, треба розуміти, що його елементи мають константний прямий вплив на діяльність підприємства. Постачальники виробничих та інформаційних ресурсів, фінансових ресурсів можуть володіють великою конкурентною силою, роблячи підприємства залежними від себе. Тому вони досконало вивчають діяльність та потенціал підприємств. В свою чергу підприємство повинно всебічно вивчати постачальників та інвесто-

рів, щоб вистроїти відносини, які могли б забезпечити підприємству нормальну підтримку без обтяжень та максимум сили при взаємодії з постачальниками.

До постачальників дорожньо-будівельних підприємства відносяться: 1. постачальники дорожньо-будівельного рухомого складу та обладнання: заводи, що виготовляють техніку для будівництва та обслуговування доріг; 2. постачальники паливних та мастильних матеріалів, сировини; 3. постачальники фінансових ресурсів: банки, кредитні спілки, інші фінансові установи, які кредитують; 4. постачальники управлінського, інженерного та робочого персоналу – навчальні заклади. 5. постачальники інформації.

О.С.Іванілов вважає, що підприємство, як відкрита система, залежить від зовнішнього середовища стосовно поставок ресурсів, енергії, кадрів, а також споживачів. Серед найбільш вагомих факторів мікросередовища особливе місце належить факторам регулюючого впливу державних законодавчих органів, різних державних установ, які наглядають за дотриманням законів і видають необхідні нормативні акти, місцевих адміністративних органів, а також профспілок та інших громадських організацій та об'єднань. Макросередовище створює загальні умови знаходження підприємства у зовнішньому середовищі. У більшості випадків макросередовище не має специфічного характеру, застосованого до будь-якого окремо взятого підприємства. Хоча ступінь впливу стану макросередовища на різні підприємства різна, що пов'язано з відмінностями як у сфері діяльності, так і з внутрішнім потенціалом підприємства.

Різноманітні чинники законодавчого і державного характеру можуть впливати на рівень існуючих можливостей і загроз у діяльності підприємства. Національні і іноземні уряди можуть бути основними регуляторами діяльності підприємства, джерелами субсидій, роботодавцями і покупцями. Це може означати, що для підприємств оцінка політичної обстановки може бути найважливішим аспектом аналізу макросередовища. [2]

Нижче, на рисунку 1 проілюстровано фактори, що мають прямий або опосередкований вплив розвиток підприємств та інвестиційну привабливість підприємств.

Розглядаючи фінансові фактори, доречно зауважити, що саме на рівень інвестиційної привабливості вагомо впливає фінансовий стан господарської діяльності підприємства. Фінансова стійкість підприємства має пряму залежність від витрат, які постійно збільшуються завдяки фізичному та моральному старінню обладнання, устаткування та рухомого складу, не раціональному використанню основних фондів підприємства. Вагомим показником фінансового стану також є рівень ліквідності та платоспроможності підприємства.

Господарська діяльність дорожньо-будівельних підприємств, її стан залежить від змінних та постійних витрат. Змінні витрати змінюються в залежності від збільшення або зменшення витрат, які необхідні для технічного обслуговування і ремонту устаткування, обладнання, рухомого складу підприємства, витрати на мастильні матеріали, експлуатаційні матеріали, паливо, витрати пов'язані з рівнем заробітної плати. До постійних витрат відносяться витрати пов'язані з експлуатацією будівель, споруд і обладнання, орендна плата, виплата відсотків за кредитом, заробітна плата апарату управління, витрати на охорону.

Стан та структура активів, джерела формування ресурсів, собівартість перевезень та їх ефективність мають дуже великий вплив на якісь функціонування дорожньо-будівельних підприємств та їх процвітання.

Розглядаючи технологічні фактори впливу можна сказати, що визначення впливу технологічного прогресу на стабільне економічне зростання підприємства призвело до остаточного усвідомлення того, що прийняття та впровадження сучасних технологій є одним з основних найвпливовіших та рушійних факторів економічного зростання. Емпіричні дослідження все частіше наполягають на тому, що застосування сучасних різних технологій є визначальним фактором діяльності підприємств, що вимірюється загальним фактором ефективності та продуктивності праці. Притому, придбання засобів виробництва часто є основним каналом, через який підприємства залучають нові, більш ефективні технології.

Розглядаючи фактори опосередкованого впливу в першу чергу треба звернути увагу, що вони не піддаються впливу окремого підприємства. На них можна впливати тільки на державному рівні. Дорожньо-будівельна галузь є однією з базових галузей економіки України, тому серед факторів опосередкованого впливу позитивними можна вважати такі фактори, як географічне розташування, галузева приналежність, розвиненість інфраструктури.

Рисунок 1. – Фактори впливу на інвестиційну привабливість дорожньо-будівельного підприємства

Висновки. Вивчаючи значимість факторів впливу на інвестиційну привабливість було уточнено поняття «інвестиційна привабливість». Визначено, що інвестиційна привабливість є сукупніс-

тю певних факторів, об'єктивних ознак, що вказують на здатність конкретного підприємства щодо залучення коштів (ресурсів) та ефективного їх використання. Представлено зовнішні та внутрішні фактори впливу на інвестиційну привабливість дорожньо-будівельних підприємств. Концентрація уваги на негативних факторах, зведення їх кількості та впливу до мінімуму, позитивно вплине на інвестиційну привабливість підприємства та залучення інвестицій в економіку нашої країни.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Демішкан В.Ф. Перспективи дорожнього будівництва із застосуванням механізмів державно-приватного партнерства / В.Ф.Демішкан ; кореспондент В.Бикова // Інвест – Україна. – 2010. – №4(43). – С. 84-87
2. Іванілов О. С. Економіка підприємства: Підручник. — 2-ге вид. — К. : Центр учбової літератури, 2011. — 175-177 с.
3. Федоренко В. Г. Инвестознавство: Підручник. – 3-тє вид., допов. – К.: МАУП, 2004. – 480 с.: іл. – Бібліогр.: с. 470–472.
4. Бочаров В.В. Инвестиционный менеджмент. / Бочаров В.В. – СПб : Питер, 2000. – 160 с.
5. Бланк И.А. Управление инвестициями предприятия / И.А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 2003. – 480 с.
6. Гайдуцький А.П. Методологічні аспекти інвестиційної привабливості економіки /А. П. Гайдуцький//Регіональна економіка. – 2004. – №4. – С.81-86.
7. <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=156&ArtID=426>

РЕФЕРАТ

Хмелевський М.О. Зовнішні та внутрішні фактори впливу на інвестиційну привабливість підприємства / Микола Олександрович Хмелевський, Євгенія Сергіївна Цюман // Вісник НТУ. – К.: НТУ. – 2012. – Вип. 26.

Мета роботи – визначення значимості факторів на інвестиційну привабливість дорожньо-будівельних підприємств для концентрації уваги на найвпливовіших, покращення та прискорення процесу залучення інвестицій.

Метод дослідження – економіко-логічний, метод загального аналізу.

На сьогоднішній день актуальності набуло питання інвестування підприємств. Важлива роль в організації інвестиційної діяльності належить державі. Ефективність господарської діяльності, стійкість фінансового стану підприємств дорожньої галузі залежить від ряду факторів, що мають вагомий вплив на інвестиційну привабливість підприємств.

Результати статті можуть бути використані при проведенні техніко-економічної оцінки діяльності підприємств.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – пошук, оптимізація факторів впливу щодо інвестиційної привабливості підприємства, враховуючи галузеву приналежність підприємств.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ВИТРАТИ, ДОРОЖНЬО-БУДІВЕЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА, ІНВЕСТУВАННЯ, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ, ФАКТОРИ.

ABSTRACT

Khmelevskyy M. O. External and internal factors of influence are on the investment attractiveness of enterprise / Mykola Khmelevskiy, Yevheniya Tsiuman // Visnyk NTU. – K.: NTU. – 2012. – Vol. 26.

Aim of work – determination of meaningfulness of factors on the investment attractiveness of road-building enterprises for the attention focusing on most influential, improvement and acceleration of process of bringing in of investments.

Research method – economy-logical, method of global analysis.

For today actuality was purchased by the question of investing in enterprises. An important role in organization of investment activity belongs to the state. Efficiency of economic activity, firmness of the financial state of enterprises of travelling industry, depends on the row of factors that have ponderable influence on the investment attractiveness of enterprises.

The results of the article can be drawn on during realization of техніко-економічної estimation of activity of enterprises.

Prognosis suppositions are in relation to development of research object – search, optimization of factors of influence in relation to the investment attractiveness of enterprise, taking into account branch belonging of enterprises.

KEYWORDS: CHARGES, ROAD-BUILDING ENTERPRISES, INVESTING, INVESTMENT POTENTIAL, INVESTMENT ATTRACTIVENESS, FACTORS.

РЕФЕРАТ

Хмелевский Н.А. Внешние и внутренние факторы влияния на инвестиционную привлекательность предприятия / Николай Александрович Хмелевский, Евгения Сергеевна Цюман // Вестник НТУ. – К.: НТУ. – 2012. – Вып. 26.

Цель работы – определение значимости факторов на инвестиционную привлекательность дорожно-строительных предприятий для концентрации внимания на самых влиятельных, улучшение и ускорение процесса привлечения инвестиций.

Метод исследования – экономико-логический, метод общего анализа.

На сегодняшний день актуальности приобрел вопрос инвестирования предприятий. Важная роль в организации инвестиционной деятельности принадлежит государству. Эффективность хозяйственной деятельности, стойкость финансового состояния предприятий дорожной отрасли зависят от ряда факторов, которые имеют весомое влияние на инвестиционную привлекательность предприятий.

Результаты статьи могут быть использованы при проведении технико-экономической оценки деятельности предприятий.

Прогнозные предположения о развитии объекта исследования – поиск, оптимизация факторов влияния на инвестиционную привлекательность предприятия, учитывая отраслевую принадлежность предприятия.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: РАСХОДЫ, ДОРОЖНО-СТРОИТЕЛЬНЫЕ ПРЕДПРИЯТИЯ, ИНВЕСТИРОВАНИЕ, ИНВЕСТИЦИОННЫЙ ПОТЕНЦИАЛ, ИНВЕСТИЦИОННАЯ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТЬ, ФАКТОРЫ.

УДК 338 (75.0)

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Цегольник П.А., кандидат наук з державного управління

Постановка проблеми. В управлінському лексиконі, напевно, важко віднайти термін вживаний так неоднозначно і не конкретно, як термін «ефективність». Спектр його застосування шириться від загального схвалення когось чи чого-небудь, до кількісних оцінок, що виступають результатом надскладних математичних обрахунків. Подібна плутанина нерідко стає на заваді порозуміння науковців чи то практиків, які намагаються впливати на цю саму «ефективність». Невипадково формування і розбудова понятійного апарату вбачається надзвичайно важливим елементом і етапом на шляху розвитку будь якої науки, зокрема в дисертаційних дослідженнях розглядається як науковий результат, що втілює наукову новизну дослідження. Адже саме тут формується мова, абетка науки, без якої неможливе ні створення у подальшому наукових теорій, ні спілкування між вченими.

Аналіз друкованих та електронних публікацій присвячених дослідженню проблематики управління ефективністю підтверджує тезу про велике розмаїття трактувань щодо терміна «ефективність» та підходів до її оцінки. Тому чітко визначення даного поняття та переведення його в операціональну (таку, що дає можливість для оперування, в т.ч. математичного) форму, що є предметом цієї статті – вбачається важливим та актуальним науковим завданням.

Проведемо короткий аналіз етимології терміна «ефективність». Даний термін походить від слова ефект, з латинської: *effektus* – виконання, дія, вплив, результат, а також *efficio* – дію, виконую. Згідно тлумачного словника С. І. Ожегова та Н. Ю. Шведової, ефект: 1) враження, що справляється кимось або чимось–небудь на когось–небудь; 2) дія як результат чого-небудь, наслідок чого-небудь; 3) засіб за допомогою якого створюється яке-небудь враження. [1] Аналогічні трактування містяться у тлумачному словнику Л. П. Красина. За тими ж джерелами: ефективний – той, що дає ефект, призводить до потрібного результату, дієвий.

Підкреслимо, що наведені трактування віддзеркалюють загальноживану, а не професійну лексику, проте перше наближення до розуміння терміну дають саме вони. Таким чином, в управлінському контексті ефективними, в самому широкому розумінні, можна вважати ті системи чи процеси,